

valo se v posledním 1/2 roku strojů, a že v této době činila denní těžba 3 vagony. Tam pak, kde jde o dobývání hlubinné a podzemní, provozované šachtou a chodbami, vykazujícími značnou délku a šířku, dlužno již s hlediska technického, tím více pak s hlediska obecného za to míti, že se jedná o dobývání po způsobu hornického. Na tomto stanovisku stojí ostatně též znalecký posudek, a i rozsudek zjišťuje, že hlína se v tamním kraji dobývá po hornicku. Že dále podle obyčejného pojmání věci sluší hlínu považovati za mineralii, nemůže rovněž podléhati pochybnostem. Odpovídá tudíž i kvalifikace podle §u 175 II d) tr. zák. zjištěnému stavu věci a zákonu, zvláště když je zjištěno, že krádež se stala na těžebním poli firmy H. a když, jak ze situačního nákresu patrně a podle výsledků řízení i nesporno, poškozená firma na těžebním poli s provozem již začala, při čemž nepadá dále na váhu, že její šachty ještě nebyly prodlouženy v ona místa, kde se krádež stala. Netrpí proto rozsudek ani po formální ani po věcné stránce vytýkanými vadami.

Čís. 2323.

Soud není oprávněn dáti eventuální otázku, je-li podle výsledků hlavního přelíčení dotyčná možnost přímo vyloučena.

Porušení předpisu §u 320 tr. ř., byla-li k obžalobě na zločin násilného smilstva podle §u 125 tr. zák. dána eventuální otázka na zločin zprznění (§ 128 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 22. března 1926, Zm II 571/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku porotního soudu v Novém Jičíně ze dne 20. října 1925, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem zprznění podle §u 128 tr. zák. a zločinem veřejného násilí vydíráním podle §u 98 písm. b) tr. zák., zrušil výrok porotců a rozsudek soudu prvé stolice na něm se zakládající a věc vrátil soudu prvé stolice, by ji v nejbližším zasedání porotním znova projednal a rozsoudil, mimo jiné z těchto

důvodů:

Řídě se (podle §u 318 tr. ř. správně) tím, že obžaloba vinila obžalovaného ze dvou trestných činů, ustanovil předseda hlavního přelíčení, že se dají porotcům (kromě dodatkové otázky o pohnutkách skutku) dvě hlavní otázky na zločin násilného smilstva a na zločin vydírání. Obhájce navrhl, by byly dále dány eventuální otázka na zločin zprznění, eventuální otázka na zločin nedokonaného násilného smilstva a dodatková otázka na stav střídavého pomnutí smyslů. Ačkoliv se veřejný obžalobce opřel navrhovaným dalším otázkám, usnesl se porotní soudní dvůr, že se dá eventuální otázka na skutkovou podstatu zločinu zprznění podle §u 128 tr. zák. a že se návrh obhájcův v ostatních směrech zamítá. Veřejný obžalobce vyhradil si po vyhlášení usnesení zmateční stížnost. Porotci odpověděli na hlavní otázky na zločin násilného smil-

stva záporně, na hlavní otázku na zločin vydírání a na eventuální otázku na zločin zprznění kladně, načež byl obžalovaný rozsudkem uznán vinným zločiny zprznění a vydírání. Do rozsudku podal zmateční stížnost veřejný obžalobce, vytýkáje podle §u 344 čís. 6 tr. ř. nepřípustnost eventuální otázky na zločin zprznění. Stížnosti nelze upřítí důvodnosti.

Eventuálními otázkami má býti porotcům poskytnuta možnost, by — obdobně, jak ukládají nalézacímu soudu předpisy §§ů 262, 263, 267 tr. ř. — uvažovali o právním významu skutkového děje, který jest podle jejich přesvědčení výsledky hlavního přeličení prokázán a tvoří předmět obžaloby, se všech právně závažných hledisek a přivedli po případě k platnosti jiné mínění o právní povaze žalobního skutku, než jaký zastává obžalobce. Proto ukládá § 320 tr. ř. soudu, by dal porotcům vhoou otázkou, byly-li tvrzeny skutečnosti, podle nichž — předpokládajíc jejich pravdivost — by skutek obžalovanému za vinu kladený spadal pod jiný zákon trestní, který není přísnější nežli zákon, který jest uveden v obžalobě. Právo soudu k takové eventuální otázce tímto předpokladem ovšem vázáno není. Stačí, že byla výsledky hlavního přeličení napovězena možnost jinakého právního hodnotění skutku, než jakým se řídí obžaloba a přimykající se k ní hlavní otázka. Avšak i toto právo soudu k otázkám eventuálním má své meze. Porotcům nesmí býti umožněno právní hodnotění skutku, jež nemůže při správném výkladu zákona míti místo podle žádného z výsledků hlavního přeličení, k právní povaze skutku poukazujících. Soud netoliko není povinen, nýbrž není ani oprávněn, by dal eventuální otázku, je-li podle výsledků hlavního přeličení dotyčná eventualita přímo vyloučena (srovnej nález Sb. n. s. č. 1437). A tak tomu bylo ve směru stížností obžalobcovou dotčeném. Podstatnou složkou každého zločinu jest podle §u 1 tr. zák. obsah zlého úmyslu pachatelova. Okolnost, že zlo, pachatelem zamýšlené, nebylo jím uskutečněno, nemění podle §u 8 tr. zák. ničeho na tom, že o skutku má býti uvažováno s hlediska onoho trestného činu, jehož skutková podstata byla by uskutečněním zamýšleného zla naplněna. Líší-li se dva trestné činy též v obsahu zlého úmyslu, jest podřadění skutku pod ten který z nich nemožné, je-li výsledky hlavního přeličení vyloučen závěr, že úmysl pachatelův směřoval ke zlu tímto zločinem předpokládanému, poukazují-li výsledky hlavního přeličení, aniž připouštějí i jen možnost jinakého závěru, výhradně k tomu, že pachatel jednal v úmyslu, předpokládaném skutkovou podstatou druhého trestného činu. Zločin násilného smilstva a zločin zprznění různí se zejména i co do způsobu pohlavního zneužití, takže obsah zlého úmyslu jest u každého z nich jiný. Přichází-li po subjektivní stránce výhradně v úvahu zlý úmysl obsahu zločinem násilného smilstva předpokládaného, nemůže býti o skutku uvažováno s hlediska zločinu zprznění, byť to, co uskutečněno jedním v onom úmyslu, omezilo se na to, co naplňuje zločin zprznění po stránce objektivní. Předpoklad, že obžalovaný jednal v úmyslu požadovaném k naplnění skutkové podstaty zločinu zprznění, totiž zneužití své oběti pohlavně jiným způsobem než souloží, jakou předpokládá zločin násilného smilstva, byl v souzeném případě výsledky hlavního přeličení naprosto vyloučen. Obzvláště doznal obžalovaný, že měl

úmysl, vykonati s Růženou B-ovou soulož, dodav, že B-ová při pohlavním výkonu křičela, že byl hotov dříve, než se svým pohlavním údem dostal do jejich rodidel a že mu v tomto ohledu byla k dispozici jeho nevěsta. Také vyličení děje svědkyní B-ovou nepřipustilo jinakého závěru, než na zlý úmysl obžalovaného, vykonati na ní soulož, kdyžtě svědkyně ta zejména potvrdila, že se obžalovaný pokusil o soulož, které však nevykonal, že se stopořeným údem dotýkal se kyčlí svědkyně a pokraje jejích rodidel, že tam byl, ale jenom na kraji. Tyto a ostatní výsledky hlavního přelíčení — při nejmenším obhajoba obžalovaného — připouštěly nanejvýše různé předpoklady po stránce objektivní, totiž o rozsahu, ve kterém se zlý úmysl obžalovaného stal skutkem, a mohly, ne-li musely vésti k eventuální otázce na zločin nedokonaného smilstva. Po subjektivní stránce však nepřipouštěly ani možnosti jinakého předpokladu, než úmysl vykonati soulož. Byl-li takto předpoklad zlého úmyslu, zneužití děvčete pohlavně jinakým způsobem než souloží, podle všech výsledků hlavního přelíčení naprosto nemožným, bylo podřadění skutku pod pojem zprznění přímo vyloučeno, takže nebylo místa pro eventuální otázku, již byl by skutek přivoděn pod toto právní hledisko. Byla-li nepřipustná otázka přes to dána, byl tím porušen předpis Šu 320 tr. ř. a přivoděn zmatek podle Šu 344 čís. 6 tr. ř. Porušení formy tím nastavší mohlo mít na rozhodnutí účinek, který byl obžalobě na újmu; neboť porotci odpověděli na hlavní otázku o násilném smilstvu záporně a na eventuelní otázku o zprznění pro tento případ danou kladně. Jeli-kož i ostatní formální předpoklady posledním odstavcem Šu 344 tr. ř. stanovené (opření se otázky a včasná výhrada stížnosti) jsou dány, bylo stížnosti veřejného obžalobce vyhověti a výrok porotců, jakož i rozsudek na něm se zakládající zrušiti.

Čís. 2324.

Je-li přerušeni těhotenství vzhledem k zdravotnímu stavu těhotné nutno, není trestno s hlediska §§ů 9, 5, 144 tr. zák. nedokonané svádění (porodní asistentky) k vyhnání plodu.

(Rozh. ze dne 22. března 1926, Zm II 4/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované Josefy B-ové do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 10. listopadu 1925, pokud jí byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem nedokonaného svádění k spoluvinně na vyhnání plodu podle §§ů 9, 5, 144 tr. zák., zrušil napadený rozsudek ohledně stěžovatelky a podle Šu 290 tr. ř. též ohledně spoluobžalované Anděly O-ové a vrátil věc nalézacímu soudu, by jí znovu projednal a rozhodl. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

důvodech:

Při ústním provedení zmateční stížnosti bylo s hlediska hmotněprávního důvodu zmatečnosti podle čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř. namítáno, že